

Warszawa, 02/01/2007

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-544749-I/06/HG

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan

Marek Jurek

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Wielce Szanowny Panie Marszałku

W wystąpieniu z dnia 24 kwietnia br. Rzecznik Praw Obywatelskich kolejny już raz sygnalizował potrzebę rozważenia możliwości odstąpienia od bezwzględnego wymogu osobistego głosowania i wprowadzenia przepisów umożliwiających osobom niepełnosprawnym na głosowanie przez pełnomocnika, czy też za pośrednictwem środków komunikacji.

Na potrzebę taką wskazują doświadczenia także z ostatnich wyborów samorządowych podczas których wiele osób niepełnosprawnych, upośledzonych fizycznie, starszych, niezdolnych było do opuszczenia domu i udania się do lokalu obwodowej komisji wyborczej. Zresztą niejednokrotnie usytuowanie lokali wyborczych dla wielu osób niepełnosprawnych, ze schorzeniami narządu ruchu było barierą niedopokonania, o czym świadczyć mogą informacje prasowe, np. artykuł jaki ukazał się w Gazecie Wyborczej z dnia 27 listopada br. pt. „Na wózku do urny” (kserokopię jego pozwałam sobie załączyć). Wprawdzie w świetle przepisów Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP (art. 53 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. Dz. U. Nr 46 poz. 499 z późn. zm.) dostosowanie lokali obwodowych komisji wyborczych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych zapewnić ma wójt lub burmistrz (prezydent miasta), jednakże w Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw brak jest analogicznych przepisów, co powoduje, że pomieszczenia lokali wyborczych - jak wynika z materiałów prasowych - nie zawsze dostosowane są do potrzeb niepełnosprawnych.

Wydaje się też, że z tej formy głosowania mogłyby również korzystać osoby przebywające w szpitalach, domach pomocy społecznej, zakładach karnych, aresztach śledczych, osoby hospitalizujące się w domu, czy też przebywające w dniu wyborów, z różnych ważnych powodów, poza miejscem, stałego zamieszkania. Wprawdzie w świetle przepisów Ordynacji samorządowej w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych istnieje możliwość tworzenia obwodów głosowania, jednakże dopiero po spełnieniu określonych w Ordynacji warunków i daje to możliwość udziału w głosowaniu jedynie niektórym wyborcom, a mianowicie tym, którzy stale zamieszkują lub przebywają w danej jednostce, są zameldowani na obszarze tej gminy na pobyt stały lub nie/zameldowani na obszarze tej gminy na pobyt stały, lecz wpisani do rejestru wyborców w gminie na własny wniosek.

Ponadto przepisy Ordynacji wyborczych nie zapewniają w pełni realizacji czynnego prawa wyborczego przez osoby niewidome. Świadczyć o tym może publikacja prasowa, która ukazała się w portalu Gazety z dnia 9 listopada 2006 r. (kserokopię jej załączam). Brak jest bowiem przepisów, które przewidywałyby dla tej grupy wyborców odpowiednie karty do głosowania.

W związku z tym, że aktualnie w Sejmie toczą się prace nad zmianami w prawie wyborczym, dlatego też działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) ponownie zwracam się do Pana Marszałka z uprzejmą prośbą o przekazanie niniejszego wniosku do właściwej komisji w celu rozważenia możliwości wprowadzenia przepisów pozwalających także i tym grupom wyborców na pełną realizację czynnego prawa wyborczego.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski